

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خطبه ۲۰۲ هجری البلاغیه نگار دفن بنت رسول الله (ص)

درد دل با پیامبر (ص) در سوگ فاطمه (س)

آه سوزان علی (ع) در کنار قبر زهرا (س) و بازگرداندن امانت خدا و رسولش

- سبب صدور خطبه
- متن عربی خطبه
- ترجمه فارسی خطبه
- سلام بر رسول خدا (ص)
- طاقت و توان علی (ع) از دست رفت!
- یادآوری رحلت پیامبر (ص)
- تحویل امانت و اندوه همیشه ی علی (ع) (امانت خدا و رسول)
- خبر از جفاکاری «امت» در حق فاطمه (س)
- درود و وداع با پیامبر و فاطمه (سلام الله علیهما)

وَمِنْ كَلَامٍ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ
رُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ عِنْدَ دَفْنِ

سَيِّدَةِ النِّسَاءِ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ

كَالْمُنَاجِي بِهِ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
عِنْدَ قَبْرِهِ

از سخنان امام علی علیه السلام است

که به هنگام دفن سرور زنان جهان حضرت فاطمه علیها سلام خطاب به پیامبر صلی الله علیه وآله در کنار قبرش بیان کرد.

وَ مِنْ كَلَامِ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ رُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَهُ عِنْدَ دَفْنِ سَيِّدَةِ النِّسَاءِ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا
السَّلَامُ كَالْمُنَاجِي بِهِ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عِنْدَ قَبْرِهِ. **السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا**
رَسُولَ اللَّهِ عَنِّي وَ عَنِ ابْنَتِكَ النَّازِلَةِ فِي جَوَارِكِ، وَالسَّرِيعَةَ اللَّحَاقِ بِكَ. قُلَّ يَا رَسُولَ
اللَّهِ عَنِ صَفِيَّتِكَ صَبْرِي، وَ رَقَّ عَنْهَا تَجَلُّدِي، إِلَّا أَنْ لِي فِي التَّأْسِي بِعَظِيمِ فُرْقَتِكَ، وَ
فَادِحِ مُصِيبَتِكَ مَوْضِعَ تَعَزُّ. فَلَقَدْ وَسَدَّتُكَ فِي مَلْحُودَةِ قَبْرِكَ، وَ فَاضَتْ بَيْنَ نَحْرِي وَ
صَدْرِي نَفْسُكَ. فَإِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ. فَلَقَدْ اسْتَرْجَعَتِ الْوَدِيعَةَ، وَ أَخَذَتِ الرَّهْيَنَةَ.
أَمَّا حُزْنِي فَسَرْمَدٌ، وَ أَمَّا لَيْلِي فَمُسَهَّدٌ، إِلَيَّ أَنْ يَخْتَارَ اللَّهُ لِي دَارَكَ الَّتِي أَنْتَ بِهَا مُقِيمٌ.
وَ سَتُنَبِّئُكَ ابْنَتُكَ بِتَضَافِرِ أُمَّتِكَ عَلَيَّ هَضْمِهَا، فَأَحْفِيهَا السُّؤَالَ، وَ اسْتَخْبِرْهَا الْحَالَ؛ هَذَا
وَ لَمْ يَطُلِ الْعَهْدُ، وَ لَمْ يَخُلْ مِنْكَ الذَّكْرُ **وَ السَّلَامُ عَلَيْكُمَا سَلَامٌ مُودَعٌ**، لَا قَالَ وَ لَا
سَمِعَ. فَإِنْ أَنْصَرَفَ فَلَا عَن مَلَالَةٍ، وَ إِنْ أَقِمَ فَلَا عَن سُوءِ ظَنٍّ بِمَا وَعَدَ اللَّهُ
الصَّابِرِينَ

از سخنان آن حضرت است این سخن را به هنگام دفن سرور زنان جهان حضرت فاطمه علیها سلام گفت. گویی با پیامبر صلی الله علیه وآله بر سر قبرش درد دل می کرد. ای رسول خدا، از من و دختری بر تو سلام باد که در جوار تو آمد، و به سرعت به تو ملحق شد. ای رسول حق، از دوری دختر برگزیده ات شکیبایی ام کم شد، و طاقتم از دست رفت، جز آنکه مرا در فراق عظیم تو، و سنگینی مصیبتت جای تسلیت (در مصیبت فاطمه) است. زیرا من بودم که با دست خود تو را در آغوش خاک جای دادم، و سرت بر سینه من بود که روح پاکت از قفس تن پرید. ما از خداییم و به خدا بازمی گردیم. راستی که امانت بازگردانده شد، و گروگان دریافت گردید. اما غصه من ابدی است، و شبم قرین بیداری است تا زمانی که خداوند برای من جایگاهی راکه تو در آن اقامت داری اختیار کند. به زودی دختری از همدستی امت برای ستم بر او به تو خبر خواهد داد، در پرسیدن از او اصرار کن، و خبر اوضاع را از او بخواه؛ در حالی که بین ما و تو فاصله زیادی نشده و زمانه از یادت خالی نگشته این همه ستم به ما شد. به هر دو نفر شما سلام باد سلام وداع کننده نه سلام رنجیده خاطر دلتنگ. اگر از کنار مرقدت بروم نه از باب ملالت است، و اگر بمانم نه از جهت بدگمانی به آنچه خداوند به صابران وعده داده است.

السَّلَامُ عَلَيْكَ

سلام و درود بر تو

يَا رَسُولَ اللَّهِ

ای رسول خدا

عَنِّي

از سوی خودم

وَعَنْ ابْنَتِكَ النَّازِلَةِ فِي جَوَارِكٍ

و از سوی دخترت (زهرا) که هم اکنون در جوار تو فرود آمد.

وَالسَّرِيعَةِ اللَّحَاقِ بِكَ

و به سرعت به تو ملحق شده است

قَلِّ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَنْ صَفِيَّتِكَ صَبْرِي

ای رسول خدا! از فراق دختر برگزیده و پاکت پیمانۀ صبرم لبریز شده.

وَرَقَّ (یا رسول الله) عَنْهَا تَجَلُّدِي

و طاقتم از دست رفته است

التَّاسِّي بِعَظِيمِ فُرْقَتِكَ

رو به رو شدن باغم بزرگ فراق

إِلَّا أَنْ لِي فِي

هر چند پس از

وَفَادِحِ مُصِيبَتِكَ

و مصیبت دردناک تو،

مَوْضِعَ تَعَزُّ

این مصیبت برای من قابل تحمل شده است.

لَقَدْ وَسَدَّدْتُكَ فِي مَلْحُودَةٍ قَبْرِكَ

(فراموش نمی کنم) من تو را با دست خود در قبر نهادم.

فَ

وَفَاضَتُ بَيْنَ نَحْرِي وَصَدْرِي

وَفَاضَتُ بَيْنَ نَفْسِكَ وَصَدْرِي

و هنگام رحلت، روح تو در میان گلو و سینه من روان شد.

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

ما از خداییم و به سوی او باز می گردیم.

فَ

پس

سوره بقره _ ۱۵۶

تحويل امانت و اندوه همیشه ی علی (ع) (امانت خدا و رسول)

لَقَدْ اسْتَرْجَعْتَ الْوَدِيعَةَ

(ای رسول خدا) امانتی را که به من سپرده بودی هم اکنون باز پس داده شد.

فَا

وَ أَخَذَتِ الرَّهْيَنَةَ

و گروگانی که نزد من بود گرفته شد،

أَمَّا حُزْنِي فَسَرْمَدٌ

اندوهم جاودانی است

أَمَّا

وَ أَمَّا لَيْلِي فَمُسَهَّدٌ

و شبهایم همراه بیداری و بی قراری

إِلَيَّ ← أَنْ يَخْتَارَ اللَّهُ لِي دَارَكَ الَّتِي أَنْتَ بِهَا مُقِيمٌ

تا آن زمان که خداوند منزلگاهی را که تو در آن اقامت گزیده ای برایم برگزیند (و به تو ملحق شوم)

وَ سَتَنبِّئُكَ ابْنَتُكَ بِتَضَافِرِ أُمَّتِكَ عَلَي هَضْمِهَا

(ای رسول خدا) به زودی دخترت تو را آگاه خواهد ساخت که امت تو در ستم کردن به وی دست به دست هم داده بوند.

أَخْفِيهَا السُّؤَالَ

سرگشت دردناک او را بی پرده از او بپرس

فَإِنَّ

وَاسْتَخْبِرْهَا الْحَالَ

و خبر این حوادث را از وی بگیر

وَ لَمْ يَطُلِ الْعَهْدُ

هنوز مدت زیادی از رحلت تو نگذشته

هَذَا

این حوادث دردناک زمانی رخ داد که

وَ لَمْ يَخُلْ مِنْكَ الذِّكْرُ

و یادت فراموش نگشته بود

درود و وداع با پیامبر(س) و فاطمه (س)

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمَا

درود خدا بر شما هر دو باد

سَلَامٌ مُّوَدَّعٌ

درود و سلام وداع کننده

لَا قَالَ

ناخشنود (و دشمن)

لَا

وَلَا سَيِّئٌ

و خسته دل و افسرده

إِنْ أَنْصَرَفْتُ ← فَلَا عَنْ مَلَالَةٍ

اگر از کنار قبرت بازگردم به سبب ملالت (آزردگی) نیست

فَ

وَإِنْ أَقِمْتُ ← فَلَا عَنْ سُوءِ ظَنٍّ بِمَا وَعَدَ اللَّهُ الصَّابِرِينَ

و اگر اقامت گزینم و گریه و زاری سر دهم هرگز به جهت سو ظن به وعده خداوند در مورد شکیبایی نمیباشد

يا واطمئنه ربه ربه يا ابيدت يا واطمئنه ربه ربه
يا واطمئنه ربه ربه يا واطمئنه ربه ربه

توسل به حضرت زهرا(س)

يا فاطمةُ الزَّهراءُ، يا بنتَ مُحَمَّدٍ، يا قُرَّةَ
عَيْنِ الرَّسُولِ، يا سَيِّدَتَنَا وَمَوْلَاتَنَا، اِنَّا
تَوَجَّهْنَا وَاسْتَشْفَعْنَا وَتَوَسَّلْنَا بِكَ اِلَى اللَّهِ،
وَقَدَّمْنَاكَ بَيْنَ يَدَيْ حَاجَاتِنَا، يا وَجِيهَةَ
عِنْدَ اللَّهِ، اِشْفَعِي لَنَا عِنْدَ اللَّهِ

رَفَسَ : رَفَسَ يَرْفِسُ رَفْسًا وِ رِفَاسًا هـ:

به سینه اش زد.

الرَّفْسَةُ : با لگد به سینه زدن.

رَفَسَ - رَفَسَ - رَفَسًا وِ رِفَاسًا اللّٰحْمَ وِ نَحْوَهُ:

گوشت و مانند آن را کوبید.

لگد عمر لعین به حضرت زهرا(س)

إِنَّ عُمَرَ رَفَسَ فَاطِمَةَ حَتَّى اسْقَطَ بِمُحْسِنٍ

عمر لگدی به فاطمه زد و او وفرزندى که در رحم با نام محسن داشت سقط کرد

میزان الاعتدال،
ج ۱، ص ۱۲۹،
شماره ۵۵۲

سوخت امانت
انتشارات فکری و فرهنگی

نَزَلَ إِلَيْهِ شَمْرٌ وَ كَانَ اللَّعِينُ أَبْرَصَ
«فَرَفَسَهُ بِرِجْلِهِ، فَالْقَاهُ عَلَى قَفَاهُ...»

با لگد بر سینه حضرت زد و او را به رو انداخت

مقتل الحسين،
قتیل العبره،
ص ۲۰۲

تحقیق و تدبر:
حجت الاسلام علی رجبی

صفحه آرایی:
سید داود کاظمی
kazemisd@yahoo.com

زمستان ۱۳۹۷